

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gallia multis modis Lutheranizans sive de contemptu concilii Tridentini in Gallia

**Masius, Hector Gottfried
Lintrup, Søren**

[Hafn.], [1710]

§VII.

[urn:nbn:de:bsz:31-67575](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67575)

Francia semper usurpatarum libertatem constitutum est, quæ tribus in casibus locum habent, quando S. S. Conciliis & constitutionibus Regiis aliquid contrarium decernitur, aut jurisdictioni Regiæ præjudicium affertur. Hæc quum Johannes Magister & alii in publico conventu sibi comperta dicerent, quæ Ecclesiæ Gallicanæ libertatibus & Regni juribus ac immunitatibus adversarentur, magna gratulatione a quibusdam accepta, ab aliis qui numero vincebant, in offensionem versa sunt. Pontificius Legatus, qui cum res communicata est, cum vereretur, ne contentione ob id inter delegatos excitata conventus turbaretur, offensionis sensum ad tempus pressit, & opportuniorem occasionem operiens, negotium urgere desit; jam enim voces passim audiebantur, libertatem publicam per Tridentini Concilii promulgationem opprimi querentium & colloquii conditi tempus instabat, per quod prudentioribus inter eos periculosum videbatur, rem tot difficultatibus implicatam aggredi. *Hætenus Thuanus.*

§. VII.

Quanto ambitu contineatur dissensus Ecclesiæ Gallicanæ a Concilio Tridentino, ex inspectione articulorum patet, quos modo laudavi. Illud nunc restat discutiendum, an ille dissensus in sola disciplina Ecclesiastica & moribus terminetur, an vero etiam ad ipsam fidei doctrinam sese extendat. Equidem qui salvam volunt Tridentini auctoritatem, nullam ajunt in fide discrepantiam esse, pugnam omnem circa externam Ecclesiæ disciplinam, ritus et consuetudines versari: in quo libertatis suæ jura tueri possit Ecclesia Gallicana, ne tamen quicquam Concilii Sanctissimi auctoritati derogetur (a) quod tamen inane tantum est effugium. Si vel maxime lis esset tantum de disciplina Ecclesiastica, num ordinationi Tridentinæ impune sese subducere poterit Ecclesia particularis? num anathema spernere? num ritus & consuetudines suas universalibus decretis anteferre? num denique canones suos opponere canonibus Concilii, quod Concilium omnium Conciliorum audit? ut supra nos docuit Du Pleix in Historia Fran-

cia. At vero errant, qui pugnae isti in solis adiaphoris terminos figunt. Latius illa patet & doctrinae fidei sese immiscet, imo ipsum principium & fundamentum Ecclesiae Romanae concernit. (β)

(α) Ita Grammond. l. 1. Histor. Gall. p. m. 69. *Imbuebamur Concilii Oecumenici doctrina, & si quid irrepsit contra politicas leges aut privilegia regni, explicari fas erat, aut mutari prout proponebatur: Non haec concilio, quod vocant, essentialia, non haec de fide: Parerga erant, citra necessitatem adjecta, quae nihil vetuit leniri, aut tolli penitus: quae contra objiciebantur, vana erant.*

(β) Sic etiam discrimen illud extenuat du Pleix Histoire de France circa ann. 1593, & plerumque haec est illorum excusatio, cum dissensus objicitur, non esse de fide, quae ultro citroque disputantur.

§. VIII.

Mirum est, rem parvi momenti a Gallis haberi, quae tantae amplitudinis est, ut per omnes fere fidei articulos omnesque status hominum sese diffundat. Triplex hominum status est, Ecclesiasticus, politicus & Oeconomicus, sed in istis principiis, quibus illi status reguntur, Ecclesia Gallicana neque cum mente Concilii Tridentini, neque cum Romanae sedis hypothesebus concordat. Videamus statum Ecclesiasticum, *cujus regimen Monarchicum esse debere sub uno capite, nempe Pontifice Romano, cui jure divino suprema in Ecclesiam auctoritas, summa decidendi facultas, & infallibilis judicandi potestas competat*, fortiter Romae docetur; in Gallia vero multis modis rejicitur. Neque enim forma Ecclesiae Monarchica sed Aristocratica potius Episcopis placet: Suprema decidendi potestas non Pontifici sed Conciliis vindicatur. Illa haecenus decantata *infallibilitas Papae* penitus destruitur. Verum quidem est de summi Pontificis infallibilitate nihil in Tridentino expresse decretum fuisse, sed judicandum est de hoc articulo ex mente